

תגובות שהתקבלו על מאמר – האם מתאים לי להשקיע בP&S?

תגובות רבות התקבלו על המאמר המעורר על הסכנות הקיימות בהשקעה במדד המניות האמריקאי S&P. חלקם אוהדות, אחרות עם הערות והארות, ישנם אף כועסות. צירפנו לפניכם את חלקם. לפי כמות הפניות והעניין הציבורי שמאמר זה תפס, אנו מבינים עוד יותר את גדול הבלבול שיש בציבור ביחס להשקעה במדד זה. אנו שמחים שהדבר עורר שיח רב והבנה, שהשקעה במדד זה אינה נטולת סיכונים. סוג של כסף הצומח על העצים. ההיפך הוא הנכון. מדובר בהשקעה בעלת סיכונים לא מעטים. בייחוד כעת לאור העליות הגדולות בעשור האחרון ובפרט בשנתיים האחרונות. לפי הבנתנו, השקעה במדד זה יכולה להתאים להשקעות לטווח הרחוק. דוגמת פנסיה או דומה לה. אם כי נראה שגם לטווח הרחוק עדיף פיזור גדול יותר. ביחס להשקעה לטווח הקצר. דוגמת חיסכון לנישואי הילדים – בייחוד כאשר מתחילים את החיסכון בעת היות הילד בן עשר וכדו', שווה לשקול פעמיים. כך או כך, בוודאי לא נכון והגיוני ליטול הלוואות משכנתא נושאת ריבית של 5%, בשביל להשקיע במדד זה, אף שההיסטוריה מלמדת על תשואה של 10%. ועל אחת כמה לא נכון למכור את הבית בשביל להשקיע במדד זה. הדבר מסוכן מאוד. ולא מומלץ כלל.

בברכת הצלחה.

אריה ליבוביץ

=====

המאמר על P&S 500 קריטי.

הארגונים החלו לצוץ כפטריות אחר הגשם, כולל פרסומים עם רבנים ומבינים שתומכים בזה, ולכאורה בצדק, אבל כמובן השקעה זה לא קסם. ובתוך עמי אנוכי יושב ושומע את קולות האברכים והריצה העיוורת לכיוון זה, ויפה שעה אחת קודם. צריך לחשוב איך להפיץ את התמונה במלואה ולהחדיר לאנשים את ההבנה שהשקעה בשוק ההון לעולם כרוכה גם בסיכון ממשי. שחלילה לא נהיה בוכים על העבר.

=====

גילוי נאות

אני הקטן איני משקיע בשום מניות

וההשקעה היחידה שלי היא אכן בגמ"ח יד שמשון שנאמן עלי מאוד

עדיין יש לי ביקורת על המאמר היסודי נגד השקעות.

כדי להבין את השקעה ב P&S 500 קובכל המניות נדרש הבנה יסודית בנושא 'הסתברות'

זהו ענף שלם במתמטיקה וקורס שלם באקדמיה [לפחות אחד ויותר] שנקרא קורס בהסתברות.

לכתוב מאמר שלם ללא ידע בנושא הסתברות זה אינו מקצועי ולא רציני.

'הסתברות' זה ממש לא הניתוח המדומיין של משקיעים ספקולטיביים במניות, עם כל מיני ניתוחי גרפים למיניהם.

אלו ניתוחים חסרי ביסוס מקצועי שגורמים לאנשים לאבד את כספם.

הסתברות

זהו קורס רציני [וקשה ...] שנלמד בכל אקדמיה והוא חלק בסיסי בלימודי המתמטיקה [ובסיסו הוא גם במבחני הבגרות וה'חופץ']
הסתברות הוא ענף בכל לימודי המתמטיקה בכל מקום.
ראוי שכותב מאמר כזה שנראה שעושה עבודה יסודית,
ינתח את הנושא ביחס למדע ההסתברות שהוא **מדע מדויק ומוכח**.
או לחילופין יביא דעה של איש מקצועי בנושא
כתיבה מאמר המנתח סיכונים וסיכויים השקעה במניות ללא כל חישוב מתמטי הוא 'לא רציני ואינו מתאים לגמ"ח כזה רציני ומקצועי'.
כרגע איני 'מונח' בנושא ההסתברות כדי לנתח את המאמר מבחינה מתמטית.

=====

לאחר כל המאמר הנפלא הזה, לא יוצאים עם דברים ברורים בכלל- ובפרט שהכותב אינו בעל מקצוע- נודה לכם מאוד מאוד אם תוכלו להביא דיעות של בעלי מקצוע גדולים ונחשבים שאינן נגועים- ובכך באמת לסייע לציבור שמבולבל מאוד- זאת ודאי זכות גדולה.

=====

אריה
חזק ואמץ
חיכיתי שמישהו ירים את הכפפה!!!

יהודה ברגמן
מנכ"ל חיים ברווח

=====

נער הייתי וגם זקנתי
והסימן למפולת קרובה הוא האברכים שלא מבינים כלום בכלכלה מתחילים לדבר על מניות תודה ובהצלחה לכולם
היה ראוי שר' אריה יכתוב על זה סיפור וכתבה להזהיר גדולים על הקטנים גם אם השנה לא תהיה מפולת היה תגיעה בסוף.

=====

לגבי המאמר בנושא ההשקעה
תודה על הסבת תשומת הלב
האם יש סיכון רב בבקשה מחברת הפנסיה שחלק מהכספים יהיו בהשקעה הנ"ל?

=====

ר' אריה
שלום רב.

[1] אני מאוד מעריך את עזרתך לצבור בזה שאתה מנהל גמ"ח.
[בתור גבאי קהילה אני יודע כמה הדבר הזה נצרך].

[2] וכן ראיתי [בקול הלשון] את הכינוסים שאתה עורך מפעם לפעם נפלא מאוד.

[3] קיבלתי מגיסי את מה ששלחת בנוגע לשוק ההון.

כאן ברצוני לחלוק על הגישה מכל וכל!!!

להביא בנושא מורכב כ"כ דעה של אברך שאין לו תעודה ע"ז ולא למד את הדברים מסודר,
זה בדיוק כמו ללכת לאברך בנושא רפואי שהוא לא מבין בכך כלל.
[אפי' אם הוא למדן ופיקח גדול].

איך אתה לוקח על הכתפיים שלך להביא לציבור דעה ככל שתהיה לא מאיש מקצוע מוסמך
[גם זה אסור מבחינה חוקית].

אם בגלל דעה זו אברך ימנע מעצמו לעשות השתדלות שאולי ראויה ויוכל לחתן אפי' ילד אחד בכבוד, הרי
זה עוול בל יכופר.

אתה אדם שאנשים סומכים עליך מאוד [אולי אתה לא יודע אפי' כמה] ואחריותך בגלל זה עצומה.

[אני כגבאי קהילה ארגנתי בקהילתי כינוס בענייני שוק ההון ולפנ"כ שאלתי את הרב סילמן והוא מאוד
מאוד תמך בכך].

אני כאחד שקצת בדק את הנושא [אולי פחות מאותו מבין...]

ודיברתי עם כמה אנשי מקצוע בתחום רבות בשנים

ויש להם גישות מאוד שונות ממה שנאמר במאמר הנ"ל.

ובמיחד בענייני פנסיה וחסכון לכל ילד שם אין שום גישה מקצועית אחרת
חוץ מאשר להשקיע לטווח ארוך במניות וכדו'.

=====

כיוון שביקשת הערות :

הייתי ממליץ בכל תחום

ובמיוחד בתחום מורכב שכזה

להביא רק אנשי מקצוע מוסמכים!!!

אשמח מאוד לקבל חומרים

מאנשי מקצוע בכל תחום

וגם בתחום זה.

=====

שלום וברכה.

תגובה בנושא השקעה בP500.&S

לגבי פיזור סיכונים. א'- מדובר ב500 חברות הגדולות בארה"ב. כלומר פיזור של 500 חברות, ב'- הם מתעדכנות אחת לתקופה (כמדומני כל רבעון ויתכן שאני טועה והוא מתעדכן יותר מהר) כלומר בשביל להפסיד את כל הכסף צריך ש500 החברות הגדולות בארה"ב יפלו תוך פחות מ3 חודשים מה שמנמיך את הסיכון לכמעט 0. מה יהיה עוד שנה עשור או אפילו מחר אף אחד לא יכול לדעת (חוץ מהקב"ה בעצמו או נביאים...) אבל לא לעשות כלום אם הכסף זה מתכון בטוח להפסד כי יש אינפלציה שהמדינה מעודדת (בין 1 ל3 אחוז לשנה) ולכן נראה שעדיף לעשות את מה שב- 100 + שנים האחרונות עבד ללא כשלים כלל!!! (לטווח ארוך כמובן) ודאי שמוכן לכל בר דעת שלא נשקיע בסין שמא יהיה איזו מלחמה עולמית שתעביר את המשקל לשם.

לגבי חשיפה למט"ח. 10% שמקבלים ממוצע בהשקעה במדד זה על פי חישוב של ריבית דריבית כי החברות במגמה של צמיחה, וכל כסף שנכנס לחברה ממשך לפתח את החברה ולהניב רווחים שעוזרים לחברה לפתח את עצמה יותר. אבל המושג התחזקות השקל מול הדולר לא יכול להיות בחישוב כזה כלל כי אז אנחנו אומרים שישארל מתחזקת מעל ארה"ב ב10 אחוז לשנה, (כלומר אם עכשיו הדולר שווה 3.5 ש"ח בחישוב ריבית דריבית של 10% שנתי ל- 20 שנה יוצר מצב שהדולר שווה חצי שקל האם היה מצב כזה ב- 100 שנה האחרונות?? כלומר גם אם חד פעמי יש התחזקות ב10% שנה הבאה תהיה היחלשות או הישארות או התחזקות קטנה ואחריה תבא ההיחלשות, כמו שקורה כל הזמן פעם הדולר שווה 4 ש"ח ופעם 3.2, כלומר דברים אלו מתאימים לטווח קצר בלבד ולא לטווח ארוך בכלל!!)

לגבי הבועה. נכון, יש עכשיו בP500.&S בועה ויתכן שעכשיו זה לא הזמן להיכנס אליו רק אחרי שהבועה תתפוצץ, אבל אחרי שהיא תתפוצץ ודאי שדווקא אז יהיה הזמן להיכנס אליו שהרי אחרי שבר גאון... ומ"מ יש בשוק מדדים נוספים כשרים שנמצאים עכשיו בסביבות שווים האמיתי.

לגבי יוקר החברה (מכפיל רווח). אותה תשובה של הבועה, שהרי זה עצמו הבועה לקנות מניות במחיר יותר יקר משוויה האמיתי ולכן אין זה הזמן עכשיו להיכנס אליו, ומ"מ יש מדדים אחרים כנ"ל.
לגבי המילים "החזר ההשקעה". המילים לא נכונות כלל בהקשר שהוא מובא, כי תמיד אפשר למכור את הקרן ולקבלו בחזרה אם הוא לא יורד, ולכן המילים היותר נכונות הוא להכפיל את הקרן, אה זה נשמע אחרת לא?

באופן כללי המושג השקעות נשמע לציבור מפחיד ומסוכן, וזה נכון, אבל יש להבחין בין השקעות 'חפאריות' שמתבצעים על פי שיקול דעת לא מקצועי, מהיר, ללא ייעוץ, לא ממוסד, להשקעה ממוסדת, שאנשי מקצוע שלמדו את המקצוע שנים מבצעים אותו עבורכם, מייעצים לכם באופן אישי לפי היכולות שלכם, במחשבה ובכובד ראש, לא 'חאפ לאפ' השקעה שמדינות שלימות משקיעים בה, המדינה מפקחת עליה ושולחת את כולנו להשקיע בה (הן בפנסיה הן בחיסכון לכל ילד) על מנת שהעול הכלכלי שלנו לא ייפול עליה לעת זקנה, זה אחרת וזה חייב להיות אחרת.

מה יהיה בעתיד? אי אפשר לדעת. אבל השתדלות הוא לפי הנתונים הסטטיסטיים מהעבר. (וכמו שברפואה סומכים על הסטטיסטיקה של ניסיונות התרופות והצלחות של המנתח ואנחנו שמים את בריאותינו לחסדי הסטטיסטיקות האלו כי זה מה שה' הראה לנו שמועיל אז מה שמחובתינו להשתדל. אין "פתרון" לנישואי ילדים יש "חובת השתדלות" על פי מה שה' מראה את הכיוון.

=====

הפנסיה שלכם לא מושקעת לכל הפחות בחציה במסלול מנייתי?

=====

שבוע טוב,

מאמר מרתק (מכיר את כל הנאמר בו, ב"ה)

ולכן באמת חשוב לחדד כמה דברים לפני שמשקיעים במדד ההוא, אין לי את הזמן לכתוב באריכות, אבל אשמח להסביר וגם אנחנו מדברים על זה בקורסים בהרחבה :

1. יש מדדים יותר מומלצים מהמדד האמור כאן, עם צפי יותר גבוה לעשור הקרוב (מדדי MSCI) שזהו מדד עולמי שיש בתוכו 60% מה P500&S ועוד שווקים מתפתחים, וזו ההמלצה לעשור הקרוב.
2. לגבי סיכון גבוה, אינו דומה מי ששם סכום גדול בבת אחת ואז ההמלצה היא ל-12-15 שנה ולא פחות, למי ששם כל חודש סכום, כך שגם אם היתה נפילה מיד אחרי הכניסה למדד, העלייה תהיה מיד אח"כ.. ואז ההמלצה היא 7 שנים סיכון גבוה.
3. בקורונה הירידה היתה רק לכמה שבועות ואח"כ דוקא היתה עליה גדולה (חשוב לדייק את הדברים, אפשר לבדוק את הנתונים, אינם לפני).
4. אכן ההשקעה הזו צריכה הבנה בתחום ולכן אותם ארגונים מעגנים את זה כדי שלא יוכלו למשוך בזמן ירידות, זה היה התנאי של הרב סילמן ומרן ר' משה הלל הירש.
- ד. א. מרן ר' משה הלל הירש בדק עם גבירים בארה"ב והתברר לו שככה מחתנים בארה"ב כבר הרבה שנים ואם תהיה אכן מלחמה עולמית וקריסה, הכל יירד.. גם המחירים בארץ וגם המחייה והדירות וכו'..
5. התכנית מתאימה בעיקר לילדים שנולדו עכשיו והיא מחליפה את הקונספציה שאפשר לחתן ילדים רק עם גמ"חים שנותנים הלוואות עם החזרים חודשיים גבוהים שאנשים לא עומדים בהם ויש לנו טבלאות מרתקות בנושא ואף ערכנו על זה דיון רציני עם כמה גמחים גדולים בארץ.
6. התפרסם עכשיו תשובת הרב זילברשטיין שליטא בנושא של מעשרות שאכן מכה הדים בכוללים ובישיבות וכבר עכשיו יש לו השפעה על גמחים כפי הידוע לי. אני לא בא לחוות דעה כמובן בנושא ואנחנו בעצמנו מנהלים כמה גמחים, אבל חשוב לתת את הדעת על הנושא. מצוי"ב.

הצלחה רבה!!!!

ושבוע טוב.

ישראל גוטמן.

=====

שלום

לרב אריה לייבוביץ

א. נדמה שהכותב השקיע באג"ח ארה"ב.

ב. כתב הרבה דברים של טעם! זמן ההשקעה וכדי ולהניח ולא להוציא.

ג. לא כתב ברור מה נקראים חברות הראל, מנורה, אינפיניטי וכד' כשמשקיעים דרכם.

ד. יש טבלה מסודרת של 50 שנה של הוותק של מחקה מדד p500&s שנדמה שהכותב מודע לה, ולא הביא אותה,

ולפי טבלה זו הכותב רואה שחורות יותר ממה שנראה,

ה. וכן הביא הרב החסיד [מקים הכשר תשואה כהלכה למדד p500 & s קו"ש לו גמ"ח גדול בגור]

לפני כחודשיים בכנס בברכפלד שגם חיתן את ילדיו על פי זה וללא חובות
ו. הכותב חילק את דבריו לפי **עשור שנים** ולא ידוע למה ?!
וכי מי שהשקיע בשנת 2000 והוציא ב 2007 הפסיד !? הפסיד, מי שהשקיע ב 2007 ורצה להוציא לפני
2010

=====

שלום
אני מצרף לך קישור שמראה את הנתונים השנתיים
מי שהשקיע בשנת 1999 הפסיד ב 2000 וראה **רווח** רק בשנת 2006
ומי שהשקיע בשנת 2007 הפסיד ב 2008 וראה **רווח** רק בשנת 2012

=====

תודה על המאמר,
עניין מכפיל הרווח לא הובן כל צרכו,
אם אפשר תוספת הסבר.
לגבי השקעות בsp 500 וכדומה, יש לשקול גם השיטות שיש בזה שאלות הלכתיות, שבעקרון קונים שותפות
בכל החברות שבהשקעה, והחברות עובדות בשבת, לוויס בריבית קצוצה, וכו'.

=====

שבוע טוב אריה
לא חושב שסיפרתי לך,
בשנים האחרונות אני משמש כסוכן ביטוח פנסיוני,
וסוגיית ההשקעה בsp500 מלווה אותי כל הזמן.
אני חושב שהמייל ששלחת ממש חשוב, ואכתוב פה מעט בארוכה:

בשנים האחרונות המלצתי ללקוחותי להשקיע במדד
כספים לטווח ארוך בלבד, (לא נכנס כרגע לשאלה מהו טווח ארוך)
ובאופן כללי, אני ממליץ לא להשקיע שם את כל הכספים,
בדיוק בגלל הסיכונים שמנויים במאמר, אני ממש מקדיש זמן, יושב עם כל לקוח מסביר לו את הסיכונים
הטמונים בהשקעה במדד
ולאחר שהלקוחות מבינים את זה, אנחנו מחלקים את הכספים שברשותם להשקעות שונות ובכללם במדד
sp500.&s

לדעתי השקעה עיוורת במדד בלי להבין את המשמעות, תיגמר כנראה בצורה לא טובה
באחד מסבבי הירידות, שאם מסתכלים על העבר קורים כל כמה שנים.
ניתן לומר שאם עד לפני שנה שנתיים הייתי צריך לעשות ללקוחות "הכרות" עם המדד המפורסם
כיום כולם מכירים אותו "ויודעים" שניתן להרוויח בהשקעה במדד 15% שנתי,
כי ככה הם שמעו בהרצאה כזו או אחרת ממומחי כלכלת בית או ממשווק פנסיוני כזה או אחר,

פעמים רבות אני צריך ממש לעצור אנשים, להכיר להם את העובדות ולעצור אותם מלהכניס לשם את כל כספם בצורה עיוורת. כך שמבלי להכנס לכל פרט במאמר, עצם הפרסום והדיון הזה חשוב מאין כמותו.

לעצם ההשקעה במדד, עדיין לדעתי מדובר בהשקעה טובה כפי שחושבים רוב המשקיעים הגדולים בעולם, מצרף לך את הצפי לתשואה של בתי ההשקעה הגדולים בעולם לשנת 2025, (כידוע בכל רגע נתון ניתן למצוא כלכלנים מפורסמים שחושבים שהמדד מיצה את עצמו כולל פרסומים שונים מהעשור האחרון שהתבררו כטעות גמורה, וגם כמובן הפוך, כלכלנים שיגידו כמה הכל נפלא ערב מפולת)

ועדיין צריכים להיות ריאליים, ההשקעה צריכה להיות מתוך רצון של להשקיע ולקבל תשואה ממוצעת רב שנתית גבוהה מהאלטרנטיבות, של כ 7% (למשל ריבית בבנק, או אגח או מסלול הלכה שמורכב כ-60% מאגח)

לטווח ארוך, פער של 2-3% בממוצע שנתי, יוצר פערים של מאות אחוזים בסכום הסופי כמובן מתוך ידיעה שלעולם לא ניתן לדעת במדויק מה יהיה הרווח הסופי ויתכן ובסופו של יום אכן נשיג תוצאות נמוכות יותר מהצפוי, כמובן שככל שטווח השנים גדול יותר חשב זה מצטמצם יותר.

באופן כללי ניתן לשאול האם ניתן לומר שהשקעה בנדל"ן בלי לדעת מה יהיה בעתיד בשוק זה, טובה יותר מהשקעה פאסיבית בשוק ההון שלא דורשת את כל הכאב ראש של השקעות בנדל"ן?

לעניין שלא נכתב במאמר אבל בוודאי עומד בחלקו מאחרי פרסומו השאלה אם כדאי להשקיע את החסכונות בגמח, על מנת שהילדים יקבלו בעתיד הלוואה בסגנון הגמח המרכזי, או לשים את החסכונות בהשקעה בשוק ההון, בהלוואה בגמח ישנם 2 יתרונות על פני השקעה בשוק ההון: א. האפשרות לקבל הלוואה גם אם הבנק לא היה מאשר אותנו, ע"י ערבים. ב. האפשרות "לממן" את "קניית" הזכות מכספי מעשר (כידוע ישנם פוסקים מסויימים שמתירים מכל מיני סיבות גם להשקיע את הכסף לחתונות ילדים בשוק ההון מכספי מעשר, לגמרי, למחצה לשליש ורביע) לעומת זאת בחישוב סביר, של תשואה של 7% בשוק ההון כולל תשלום מס על הרווח והוצאת הלוואה על יתרת הסכום הנצרך בריבית של משכנתא, האפשרות השנייה תהייה רווחית יותר ויכולים להיות פרמטרים רבים שיכולים להטות את זה גם באופן דרמטי, כגון ריבית על הלוואה נמוכה יותר מהריבית העכשווית, יותר שנים לפני מימוש הלוואה, תשואה שנתית ממוצעת גבוהה יותר.

בהערכה גדולה לך ולעשייה שלך
ניסן לוי

=====

אכן, מאמר מרתק ומחכים.
ייש"כ על האימוץ שאתם נותנים בציבור האברכים בהגשת חומר כזה לעיון.

הדברים אכן מעוררים אי נוחות מהלך הרוח הפושה במחנה, ומעניק יותר מקום להתבוננות.

עדיין לפי מצב העניינים, לאברך הממוצע אין הרבה מה לעשות, כי כרגע המסלולים הכשרים שעומדים לרשותו בקרנות החשופות למניות ונגזרותיהן, הן מוגבלות מאד. (קרן פנסייה של "איילון מיטב פנסייה מקיפה מחקה מדד P500&S", וגם הראל כנ"ל. עם כשרות של הבד"ץ- מה האלטרנטיבות)?

גם בעניין חסכון לכל ילד- כפי הידוע לי אין הרבה שמושקעים במניות. אמנם יש את אינפנייטי שגם עומדים תחת כשרות של "תשואה כהלכה" והם מושקעים 100% במניות עם תוחלת תשואה גבוהה. זו כנראה ראויה כתחליף p500.&s
שמעתי שבעת לפי מה שמזוהה כרצון הציבור, מיטב מעבירה את הקרן הכשרה בחסכון לכל ילד, למחקה מדד p500. &s. יש לקוות ואכן ייתכן שהבאת דברים אלו על ידכם תועיל להוסיף על האפשרויות. יצוין כי אין לי כ"כ מידע מעצמי, רק מה שחברים ובני משפחה מביאים לידיעתי. ואם יש אלטרנטיבות, נשמח שתיידעו אותנו !!!

יישר כח!

=====

מאמר מחכים ביותר ברור מאוד וניכר שכותב השורות יודע בדיוק על מה הוא מדבר
תודה

=====

המאמר מסכם ומחכים מאוד השאלה הגדולה היא מה כן לעשות עם הפנסייה וחסכון לכל ילד והשתלמות וכו'? הרי לא כל אחד יכול להיות בעצמו יועץ השקעות?

=====

מצטרף בכל לב לדברי הכותב בעניין ההשקעה, אני גם לא יועץ השקעות אבל בהחלט מתעניין בתחום כבר שנים רבות ומבין את רוח הדברים ואיך הם מתנהלים פחות או יותר ואכן אין כמעט דבר כזה השקעה פסיבית לגמרי (אולי בריביות נמוכות).

לפני תקופה היה כאן כנס שדיברו להעביר לשם פנסיות וכו' לא הייתי אבל אח"כ שכן שהיה שם והתלהב מהדברים שאל לדעתי, אמרתי לו את רוח הדברים שהביא הכותב כאן, אבל גם בלי להבין בעסקים ההגיון הפשוט אומר שלא כל העולם יכולים להיות עשירים ואם כולם ישימו את כספם במקום מסוים ודאי שלא

יהיו בזה רווחים לכולם, ואם הקרן הזו כ"כ מפורסמת עד לרמה שזה הגיע אלינו כנראה כבר הגדולים עשו (או יותר נכון עושים עכשיו כי הם בדרך לצאת ולממש את הרווחים) עליה את הסיבוב שלהם.
לסיום אני רוצה להביא כאן דברים שאמר לי הרב שטיינמן זצ"ל לפני כ-12 שנה (כתבתי מילה במילה) לא ניכנס לפרטי השאלה אבל באופן כללי השאלה הייתה אם להשקיע אצל מישהו מסויים באיזה פרויקט תמורת ריביות, וזה לשונו 'דוד המלך בתהלים פרק טו כתב כספו לא נתן בנשך וכו' עושה אלה לא ימוט לעולם עון ריבית הוא עון חמור ביותר שמכלה את הממון ולכן אין כמעט השקעה שיעשה שלא יהיה נקי מריבית ע"כ עדיף להפקיד את הכסף בגמ"ח שאמנם לא ירוויח ע"ז כסף אבל לכה"פ הכסף לא ילך לאיבוד'. (אפשר לפרסם ללא שם). חזקו ואימצו.

=====

אני סוכן ביטוח עם רשיון ואני מסכים לכל מילה שהוא כתב וכך גם אני מיעץ ללקוחות שלי (מי שמעוניין לשמוע) גם כאלו ששאלו רבנים גדולי ישראל התשובה הייתה לא לשים שם את כל הכסף גם בויזניץ היה בניטל שיעור טלפוני בנושא שהעלה את הצד הזה

=====

המאמר יפה, אך עדיין אינו עונה על השאלה מה כן לעשות, כלומר, האם לפנות ליועץ השקעות ואיזה יועץ, להזהיר ולהזהיר לא תמיד מועיל, הרבה פעמים הוא מביא נזק, כך למשל הזהירו אנשים מהסתבכות בקניית דירות להשקעה, בגלל כל מיני סיפורים, ובפועל רוב מוחלט של המשקיעים מרויחים ואילו אלו שלא השקיעו הרבה מהם מסובכים בחובות.

=====

ישר כח חשוב לפרסם כמה שיותר!!!
אולי תבקש מהרב דז'לובסקי שיעלה כתבה בנושא

=====

הדברים נכונים במהותם,
כל השקעה דורשת הבנה וידע מקצועי. אין אף פעם לחם חינם.
לדעתי לא מובן מה שנעשה לציבור "התמיכה הרבנית על גבי העיתון" בהשקעה במניות או הפניה לגמ"ח כפיתרון לחתונת ילדים **כהמלצה גורפת**.

כל בר דעת צריך לשקול את הסוגיה מה טוב לו, למשפחתו, לכיסו ולנפשו וגם מה ביכולתו להתחייב. אין נוסח שווה לכולם

אינני נכנס לפרטי הניתוח הכלכלי של כותב המאמר על מכפיל רווח וכו' (את זה אפשר לדון בהרווחה בפורום מקצועי בהזדמנות אחרת) אבל ברור שאין רווח ללא סיכון

אני מדגיש ועל זה אני גם מתעקש שכל זוג בתחילת דרכו יעשה תוכנית פיננסי מקצועית ורצינית. אצל בעל רישיון ולא יחפש קיצורי דרך או פתרונות קסם כי אינם בנמצא

היות ומדובר על החלטות חשובות ודרוש בזה הרבה ידע וניסיון החוק אוסר ממי שאינו בעל רישיון להתעסק בנושא, הציבור שלנו עיוור לסכנה הנ"ל.

כחלק מהמחויבות שלי כבעל רישיון היא בדיוק לשאול את השאלות הנכונות ולהביא את הלקוח להחלטות הנכונות המתאימות לו (מה שנקרא בשפה המקצועית בירור צרכים והנמקה).

למותר לציין שכל הארגונים הנ"ל אינם בעלי רישיון

הרי ברור שבהצטרפות דיגיטלית אין שיח רציני על בירור צרכים והתאמה ללקוח. זאת מתכונת להפסד כמעט בטוח. (לדעתי זאת גם הפרה רגולטרית ועבירת פיקוח אפילו ברמת של שלילת רישיון מהסוכן שעומד מאחרי האתר הנ"ל וקנסות כבדים לחברה)

שליחות גדולה תהיה מי שיצליח לחסום את העיסוק בדברים הנ"ל ממי שאינו מוסמך על כך!

וגם יפתח את עיני הציבור שכל מקרה לגופו וכשם שלא עושים ניתוח אך ורק מרופא מומחה ולא בונים בית עם מהדס לא מורשה אותו דבר בדיוק בחיסכון ארוך טווח

ותמיד חשוב לזכור ששוק ההון בנוי מהרבה מוצרים ולא רק SP500

משה וינטרוב.

=====

אני חושב שהוא צודק

אבל רק שישביר מה האלטרנטיבה .... תכלס כל ההורים של כולנו מגלגלים חובות בלי סוף ולא הגיוני לגדל עוד דור כזה בלי לחשוב על פתרון הגיוני

(לא שאני חושב שלא צריכים להפקיד כסף ביד שמשון... אבל זה לא סותר)

כי גם 80.000 לחתונה לא באמת מספיק כדי לחתן וכו'

תודה ענקית על דברים פתח לי את העיניים...

=====

תודה רבה על המאמר המאלף.
קראתי קצת חומר על הנושא של השקעות במדדים, והמאמר הזה הוא כמה רמות מעל.

=====

אפי' שהמושג **כלל אצבע** זה פתגם יפה
אני לא יודע מי עומד מאחוריו...

עשו מחקר שמשקיעים אקטיבים לפעמים מצליחים ולפעמים לא
פירוש - 50% על 50%
א"כ נמצא שבעצם אם הצליח לו אז זה יותר מזל משכל
ממילא במה שאמר הכותב " תשואות עבר אינן מלמדות על העתיד אלא - להיפך!
טענתו לא מובנת כי אין לנו אלא סטטיסטיקה של היסטוריה
וכן אם לא נכון לעתיד אין השקעה לפי דבריו בכל שלב!
ובימינו יציאה ממשבר הרבה יותר מהירה מפעם כמופיע במשבר של 2018 ו2022
כיון שצורת החישוב והמיחשוב השתנתה עשרת מונים

ודבר שני כל מה שהמדינה פתחה את האפשרות שחיסכון לכל ילד יהיה גם מנייתי בסיכון גבוהה
בגלל המסקנה שסיכון גבוהה לתנוך ארוך זה סיכון נמוך

=====

אשמח להבין תכלס על איזה אפיק השקעה הוא ממליץ
לא חכמה לשלול אפיק מסוים בלי לתת אופציה שונה

=====

לגבי המאמר ששלחת, ומה שכתב בביטול,
על האפשרות לקחת משכנתא ע"מ להשקיע בשוק ההון,
מחישוב במחשבוני משכנתא מול מחשבון ריבית דריבית,
זה בכלל לא מופקע, אם נחשב אדם שלוקח חצי מליון ש"ח ל 15 שנה,

על המשכנתא בריבית של 5% הוא ישלם סה"כ 710,000 ש"ח
ובשוק ההון, גם אם יעשה "רק" 8% יצא עם 1,086,000 רווח נקי !!!

לא שווה?

לא שאני מציע לכל אחד לעשות את זה,

אבל ממש לא כמו שהוא מציג את זה.

אבל בהחלט מאמר חשוב ופותח עיניים גם לצד השני,
שבהחלט חשוב לדעת על הסיכונים ולמי זה לא מתאים,

=====

שלום

המאמר מאד מחכים ומפורט
הבעיה הגדולה היא
שמסלול ההשקעה הזה
הוא המסלול היחיד שאני מכירה
שהוא גם סיכון גבוה וגם כשר

מבחינה של התיק האישי שלי
בשנת 2022 כשהשוק כולו היה בירידה
היו לי השקעות במסלול של P&S והשקעות במסלול הלכה
כל המסלולים ירדו ב 10% - גם מסלול הלכה שנחשב בסיכון מאד נמוך
ובשנה שאח"כ P & S עלה ב 26% וההלכה ב 5%

האם אתם מכירים עוד מסלולים בסיכון גבוה שיש להם הכשר?
אם כן יש אופציה לפזר את ההשקעות
אם לא, מבחינתי אין אופציה כזו

=====

יפה מאוד אבל חוץ מ500 s&p יש עוד הרבה דרכים להרוויח בשוק ההון כמו מניות יחידות מתוך ה S&P
500 או אופציות וכן מט"ח שאפר לעשות איתו סכומים נחמדים.